Ἔτος πρῶτον — Κυριακὴ 11 Ἰουλίου 1899 — Ἀριθμὸς 19

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ — ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ — ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡ Κυριακὴ καὶ αἱ ἑορταί. Τὴν 22αν Μαΐου περὶ ὥραν 8 ½ τῆς πρωΐας παρόντων ἑκατὸν περίπου Συνέδρων, ἤρχεται ἡ δευτέρα Συνεδρία τοῦ Συνεδρίου τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἥτις ὑπῆρξε καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσα τῆς προηγουμένης. Τὴν θέσιν δὲ τοῦ Προέδρου κατέχει ὁ κ. Φ. Νέγρης.

Ἀναγινώσκονται κατὰ πρῶτον τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, ἅτινα καὶ ἐπικυροῦνται ἀμέσως· μεθ' ὃ ὁ γραμματεὺς κ. Λάμπρος ἀγγέλλει ὅτι ἡ «*Ἑταιρία τῶν Ἑλλήνων δημοσιογράφων*» εὑρεστήθη νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἐν τῷ Συνεδρίῳ διὰ τοῦ γραμματέως αὐτῆς κ. Τσοκοπούλου.

Μετὰ ταῦτα, τεθέντος πρὸς συζήτησιν τοῦ πρώτου ζητήματος «*ἂν ἡ ἀργία τῆς Κυριακῆς πρέπῃ νὰ καθιερωθῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα εἰσὶ καθιερωμέναι πολλαὶ ἑορταί, καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει, ἂν πρέπῃ νὰ καθιερωθῇ διὰ μόνον τὴν Κυριακὴν ἢ καὶ δι' ἄλλας ἑορτὰς καὶ ποίας*»—παρέρχεται πρῶτος ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ γραμματεὺς κ. Λιακόπουλος, ὅστις κάμνει μακρὰν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰσήγησιν, ἀναγινώσκων καὶ τὰ σχετικὰ μέρη πάντων τῶν ὑπομνημάτων, κατὰ τὰ προαποφασισθέντα.

Ἐν πρώτοις ἀνασκευάζει τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ζήτημα Κυριακῆς ἀργίας ἐν τῷ τόπῳ μας καὶ ἀναφέρει ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ νόμου καθιερώσεως μερικῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς ὑπὸ τῶν Βαυαρῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ προχωρῶν μέχρι τῆς συστάσεως τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Κυριακὴν ἀργίαν καὶ τῆς διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς συγκροτήσεως τοῦ παρόντος Συνεδρίου.

Κατόπιν ἀναιρῶν τὰ ἐν τῷ Τύπῳ δημοσιευθέντα ὅτι ἐκ 500 προσκληθέντων μόλις περὶ τοὺς 100 προσῆλθον, λέγει: «Ἐστάλησαν ἐν συνόλῳ 200 περίπου ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προσκλήσεις εἰς σωματεῖα καὶ ἄτομα καὶ οὐχὶ 500 ὡς ἐγράφη. Ἐκ τῶν 200 δὲ τούτων προσκληθέντων 150 ἐδήλωσαν ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ μετάσχωσι τοῦ Συνεδρίου καὶ μετέσχον, ὡς εἴδετε, σχεδὸν πάντες. Ἐξεπίτηδες δὲ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀπέστειλε προσκλήσεις εἰς εὐρύτερον κύκλον, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῇ εἰς δυσχερεστέραν θέσιν, μὴ δυναμένη νὰ προγνωρίζῃ πόσοι ἤθελον ἀποδεχθῇ τὴν πρόσκλησιν καὶ διακινδυνεύουσα οὕτω τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος, δίδουσα ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι τάχα δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ζήτημα Κυριακῆς ἀργίας, ὡς ἐζήτησάν τινες νὰ παραστήσωσι. Βεβαίως δὲν εἶναι σήμερον τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης ἡ Κυριακὴ ἀργία, ἀλλὰ πρέπει νὰ προλάβωμεν καὶ νὰ ἀποσοβήσωμεν τὰς ταραχάς, τὰς ὁποίας ἤθελον προκαλέσῃ τυχὸν ἐν τῷ μέλλοντι αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, ὅταν ἤθελε μᾶλλον ὡριμάσῃ ἡ ἰδέα τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἐπιζητοῦσαι δι' ἐκνόμων μέσων τὴν διὰ νόμου ἐπιβολὴν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς, ὡς συνέβη καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη. Ὅτι δὲ εἶναι καιρὸς ἤδη νὰ μεριμνήσωμεν προσηκόντως περὶ τῆς Κυριακῆς ἀργίας μαρτυροῦσι καὶ τὰ πανταχόθεν ἀποσταλέντα ὑπομνήματα, ἅτινα πάντα κηρύττονται ὑπὲρ αὐτῆς.»

Ἐνταῦθα ὁ κ. Λιακόπουλος ἀναγινώσκει τὴν γνώμην τῶν διαφόρων ὑπομνημάτων ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι ἐνθουσιώδη ὑπὲρ τῆς γενικῆς Κυριακῆς ἀργίας, τινὰ δὲ ἐπιφυλακτικά, ὑπὲρ τῆς μερικῆς ἀργίας μόνον ἀποφαινόμενα· ἐν γένει ὅμως ἁπαξάπαντα κηρύττονται ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τῆς Κυριακῆς ἀργίας, πλὴν μόνον τοῦ τῶν *οἰνοπωλῶν*, οἵτινες, καίτοι ἀναγνωρίζουσι τὴν Κυριακὴν ἀργίαν, θεωροῦσιν ὅμως αὐτὴν ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ συμφέροντά των καὶ κηρύττονται κατ' αὐτῆς ἀπὸ καθαρῶς συμφεροντολογικοῦ σκοποῦ καὶ μόνον.

Ἓν ἀντικυριακὸν ὑπόμνημα. Κυρίως *μόνον ἀντικυριακὸν* εἶνε τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἐν Τριπόλει ἰατροῦ κ. Μάνεση αὐτοβούλως ἀποσταλέν· πλὴν ἐπειδὴ στηρίζεται ἐπὶ σαθρῶν καὶ γελοίων βάσεων, ὁ κ. γραμματεὺς νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ κουράσῃ τὸ Συνέδριον διὰ τῆς ἀσκόπου ἀναγνώσεως αὐτοῦ. Τὸ παράδοξον ὅμως τῆς γνώμης τοῦ ὑπομνήματος τούτου κινεῖ τὴν περιεργίαν τῶν Συνέδρων, οἵτινες ὁμοφώνως πάντες ζητοῦσι νὰ κοῦσωσι *τὴν ἀντικυριακὴν ταύτην γνώμην*, ἥτις ἰσχυρίζεται ὅτι ἐδράζεται ἐπὶ ῥητῶν τοῦ εὐαγγελίου καὶ κανόνων τῆς φύσεως· ὁ δὲ κ. γραμματεὺς ἄρχεται τῆς ἀναγνώσεως ἀμέσως.

«Ὅπως ἡ φύσις ἀποστρέφεται *τὸ κενὸν* — λέγει ὁ ἰατρὸς κ. Μάνεσης — οὕτω δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀποστρέφεται *καὶ τὴν ἀργίαν*· παράδειγμα ἡ ἀδιάκοπος κυκλοφορία τοῦ αἵματος τῆς καρδίας, ἥτις ἂν ἤθελε καὶ πρὸς στιγμὴν μόνον σταματήσῃ, ἤθελε μετ' αὐτῆς καὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν παύσῃ· παράδειγμα ἡ ζωικὴ κίνησις ὅλη, ζῴων καὶ φυτῶν, καὶ συμπάσης τῆς δημιουργίας ἡ ἀδιάκοπος ἐπίσης κίνησις καὶ ζωή· διότι ἐν τῇ κινήσει ἡ ζωή. Εἶχον δὲ δίκαιον καὶ οἱ ἀρχαῖοι λέγοντες ὅτι «*ἡ ἀργία εἶναι μήτηρ πάσης κακίας*» καὶ τὸ Εὐαγγέλιον λέγον ὅτι «*ὁ ἀργὸς δὲν πρέπει μηδὲ νὰ τρώγῃ*». Πῶς λοιπὸν ἐναντίον τῶν νόμων της φύσεως, ἐναντίον τῶν κανόνων τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐναντίον τῶν ῥητῶν αὐτῶν τοῦ Εὐαγγελίου, τολμῶμεν ἡμεῖς νὰ ἀντιτάξωμεν τὴν ἀργίαν τῆς Κυριακῆς; . . . . .»

Ὁ γραμματεὺς θὰ ἐξηκολούθει τὴν ἀληθῶς θυμηδεστάτην ταύτην ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ τὸ Συνέδριον ἐν μέσῳ σκωμμάτων καὶ γελώτων ἀνέκραξεν:

«Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ· ἐφωτίσθημεν, ἐφωτίσθημεν!»

Καὶ τὸ πρωτότυπον ὑπόμνημα ἐδιπλώθη καὶ ἐφυλάχθη εἰς τὰ ἀρχεῖα.